

საქართველო

ფასი | ღირსი

გაზეთი

gazeti@inbox.ru

ქრისტიანებს
21 მთელ
მსოფლიოში
დავინან

ნაკომანდოს და ნაკომანდოს წინააღმდეგ
ბრძოლის მთავარი სამხარეთველოს ყოფილმა უფროსმა
**დამნაშავე პროკურორებს
ხელი დაადო!**

ლადო ჩერქეზიშვილი:
მიზეზითავე გენერალურ
პროკურორს, გააქვოს
პროკურატურიდან
ბესო თხელიძე,
შაქრო ზაალიშვილი, დათო
მესტვირიშვილი და თენგიზ ხარაბაძე

**ყველა უკანონოდ გამოძიებული
საქმე ამ აღაშენებლის სინდისზეა!**

ბერანო დააკავეს –
დასაჯეთ,
ვიღრე **ცოცხალია!**

ირაკლი ყანდარელი:
ოთხი სახელმწიფოს
საკანონმდებლო ორგანო
და იხით, რას გატყუით –
ვინც გორში სტალინის
ქებლი აიღო,
გა იმის...
და ვინც უკან
არ დააბრუნოს,
იმიტომ...

ზურაბ აბაშიძე:
დილოგი რუსეთთან
რთული იქნება,
მაგრამ რთული
დილოგი
სჯობს კარგ ომს

**«რუსეთს სჭირდება ნორმალური,
პროგნოზირებადი პარტნიორი
სამხრეთ კავკასიის რეგიონში»**

**«ანაკლია-პორტი» –
საუკუნის პროექტი**

ქართული ნაკომანდოს ლონდონელი მენეჯერი
თემურ ქარჩავა ანაკლიაში საზღვაო პორტის
მშენებლობისთვის 6 მილიარდი დოლარის
ინვესტიციების მოზიდვას აპირებს

10 ბიძინა
ივანიშვილმა
ეს უნდა
იხრძას...

საბოტაჟის
ფარგულში
დინამიკა
და «ახი
კურტანიძე»

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სააკაშვილს, სავარაუდოდ, ავსოლუტურად ყველა გერქეტის დათმობა, ყოფილი თანამებრძოლების საიდუმლოებების გაცემა და ივანიშვილის ნების უსიტყვო შემსრულებლად გადაქცევა მოუწევს. ნუთუ ავლაბრის რეზიდენციაში გატარებული რამდენიმე თვე ამაღ ღირს? რა სასწაულს ელის, როდესაც ცდილობს, რომ დრო 2013 წლის ოქტომბრამდე განელოს?

ავლაბრული ბელოდრამა, ანუ «ლეოპოლდ, ბაჰოდო!»

ბიძინა ივანიშვილმა მოუწოდა მიხეილ სააკაშვილს, ავლაბრის რეზიდენცია დატოვოს, ხოლო მუშაობისთვის სახელმწიფო კანცელარიის შენობა გამოიყენოს. „ამორალურია, რომ მისი მომსახურება ათეულობით მილიონი დოლარი ჯდება“, — განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა 2 ნოემბერს, როდესაც სააკაშვილის რეზიდენციებისა და თვითმფრინავების შენახვის სიძვირეზე საუბრობდა. იმავე დღეს თავდაცვის მინისტრმა ირაკლი ალასანიამ მთავრობის მიდგომა ასე ჩამოაყალიბა: „როგორც პრემიერმა თქვა, ბიუჯეტიდან უნდა ამოვიდეს ბიუროკრატიული და ფუფუნების ხარჯები. საჯარო მოხელეები ხალხის ხარჯზე არ უნდა ცხოვრობდნენ“. ამ განცხადებების უკან, სავარაუდოდ, იდგა არა მხოლოდ საბიუჯეტო სახსრების დაზოგვის სურვილი, არამედ მათ პოლიტიკური და ფსიქოლოგიური ქვეტექსტიც ჰქონდა.

ინც გამოესწორებინა დაშვებული შეცდომები და ყველას დასანახად ხარჯები შეემცი- რებინა, მაგრამ არც ეს გააკე- თა. ყოველივე ამან ნათლად გამოაჩინა, სადაც სააკაშვი- ლის სუსტი ნერტილი, დანარ- ჩენი კი ტექნიკის საქმე იყო. მას, ფსიქოლოგიური თავისე- ბურებებიდან გამომდინარე, არ შეეძლო გაცემა სხვა პასუ- ხი ივანიშვილის შეთავაზება- ზე, გარდა იმისა, რომ პრივი- ლეგიებს არ დათმობდა, იმის- და მიუხედავად, რომ, ქვეყნის გაჭირვების ფონზე, ისინი მართლაც რომ ამავრზენად გამოიყურებოდნენ.

არ ეთმობა და რა მნას?

მიხეილ სააკაშვილი წამგე- ბიან, გადაჭარბების გარეშე, იდიოტურ მდგომარეობაში ჩა- აყენეს და მეტად არაპოპულარული პოზიციის დაცვა აიძუ- ლეს. მმართველს, რომე- ლიც პრივილეგიებს ეზღა- უება, საზოგადოების გუ- ლის მოგების შანსი არ აქვს, იმითუმატან დღეს, როდესაც ისინი უნდა შეიძინონ პოლიტიკურ მდგომარეო- ბაში იმყოფება.

თეფში არ იყიდა დახარბდა, რითაც საკუთარი ხელით მი- ნასთან გაასწორა მომჭირნე, დემოკრატი პოლიტიკოსის იმიჯი, რომელიც ისეთივე ან თითქმის ისეთივე პირობებში ცხოვრობს, როგორშიც მო- სახლეობის უდიდესი ნაწილი; მცირე პერიოდის განმავლო- ბაში „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ სააკაშვილი ცდი- ლობდა ამ გზით ევლო, თუმე- ცა ეს მალევე მოხერხდა. და- სავლურ მადიანში სააკაშ- ვილს რამდენიმეჯერ სააკა- შვილს ოსტატურად, სოცი- ალური დემოკრატიის გა- რეშე, სიტყვების თამაში- ს და ეჭვთაქსტების დო- ნეზე მინიშნებას (განსა- კუთრებით, ამ მხრივ თა- ვი გამოიჩინეს ბრიტა- ნელმა ავტორებმა), რომ არასწორად და წინდაუ- ხედავად იცემა, როდეს- აც ღარიბი ქვეყნის შუა- გულში გამაღიზიანებელ ფუფუნებაში ცხოვრობს. მაგრამ მან ეს სიგნალები ყუ- რად არ ილო. სააკაშვილს წამ- დვილად ჰქონდა შესაძლებ- ლობა, „ქამრების შემოჭერის“ პროპაგანდისტული კამპანიის ფარგლებში ნაწილობრივ მა-

საინტერესო იყო იმ რეაქ- ციის დაკვირვება, რომელიც ამ ეპიზოდს სოციალურ ქსე- ლებში სააკაშვილის მომხრეე- ბის და მასთან ასე თუ ისე და- ახლოებული პირების მხრიდან მოჰყვა. ისინი ისე აკვირდნენ, თითქოს სააკაშვილს სადაც გესტაპოს ჯურღმულებში მი- ათრევდნენ, სადაც უთოს და სხვა ორმაგი დანიშნულების ელექტროხელსაწყოების გა- მოყენებით უნდა ანაზონ. ახა- ლი მთავრობის სხვა შეტევებს მის პოზიციებზე, იქნებოდა ეს გუბერნატორების დანიშვნის ფორმის ფაქტობრივი ჩა- ის მორთმევა, რომელიც უახლო- მის მომავალში იგეგმება, თუ გაერთიანებულ შტაბზე რეა- ლური კონტროლის განულებ- ბა, ასეთი მისტერიული რეაქ- ცია არ მოჰყოლია. ეს კი ირი- ბად მიუთითებდა იმაზე, რომ პრივილეგიები სააკაშვილის- თვის და მისი აპოლოგეტების, როგორც მინიმუმი, არანაკ- ლებ მნიშვნელოვანია, ვიდრე გაცილებით სერიოზული სა- ხელისუფლო ბერკეტები; კი- დევე ერთხელ დაიკავტურდა ფართოდ გავრცელებული მო- საზრება იმის თაობაზე, რომ ისინი ვერ ავლენენ ზღვარს რეალურ ძალაუფლებასა და მის თანმდევ სასიამოვნო, მაგ- რამ პოლიტიკური თვალსაზ- რისით ნაკლებად გამოსადეგ აქსესუარებს შორის.

საკაშვილი აუცილებლად იფარებს იმისთვის, რომ მო- მავალი წლის ბიუჯეტში ნა- ნილობრივ მაინც შენარჩუნ- დეს მისი რეზიდენციებისა და თვითმფრინავების დაფინან- სება და ამ პროცესში, სავა- რაუდოდ, დათმობს ბევრ, გა- ცილებით მნიშვნელოვან რა- მებს, რადგან ღირებულებების მისეულ იერარქიაში პრივი- ლეგიებს, სავარაუდოდ, ერთ- ერთი ყველაზე პრიორიტე- ტული ადგილი უკავია, მიუ- ხედავად იმისა, რომ მათი ჩაბლაუჭება საიმეოლო თვალ- საზრისით საკმაოდ ძვირი დაუჯდება. მას ვერც საქარ- თველოში გაუგებნი, სადაც თითოეული საბიუჯეტო თეთრი სასიცოცხლოდ მნიშ- ვნელოვანია, ვერც საზღვარ- გარეთ, სადაც ეკონომიკური კრიზისის დასწრებით შემდეგ, მსგავსი ხარჯების შემცირე- ბა ნორმად იქცა.

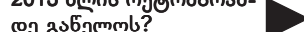
შემდეგ, რომელიც 2013 წლის ოქტომბერში შედ- ბება“.

ბაჰოდო, ბაჰოდო, ახალი ფელია

იანვარში თუ ოქტომბერში? ყოფილი ხელისუფლების სა- კონსტიტუციო ექსპერიმენ- ტებმა პრაქტიკულად გამოუ- ვალი სიტუაცია შექმნეს. ერ- თის მხრივ, ვადა აშკარად იან- ვარში იწურება, თუმცა, მეო- რე მხრივ, ახალი საკონსტი- ტუციო ნორმა მას ოქტომბ- რამდე ახანგრძლივებს. სააკაშვილის ხელისუფლებამ ისიც კი მოახერხა, რომ შექმ- ნოს კონსტიტუცია, რომელმაც კალენდარი გააბათილა და არითმეტიკაც ზედ მიაყოლა. დღეს სააკაშვილის მომხრე- ები ამბობენ, რომ მათი ბელა- დე დარჩენა გადაწყვიტა. თუ სააკაშვილი „ოქტომბრამდე ჯდომას“ დააპირებს, ალბათ, მოვლენების მსგავსი სცენა- რით განვითარების შესაძ- ლებლობაც უნდა გაითვალის- ნინოს.

დღეს მიხეილ სააკაშ- ვილი დაუცველია მომი- ტინგა შუჩის სტიქიისგან, რომელმაც შეიძლება ძა- ლიან სწრაფად, მისთვის მოულოდნელად იმპლავ- როს, და მხოლოდ ახალი მითვრობის კითხვა ნება თუ მისცემს მას წარმო- ბით შანსს, ოქტომბრამდე ავლაბრის რეზიდენციაში უნდა დარჩეს. თუმცა, ავლაბრის რეზიდენციასთან მი- ვა 8-10 (დასახეისისთვის) ათასი დაამიანი და გამოთქ- ვამს დაუოკებელ სურვილს, გაესაუბროს მიხეილ სააკაშ- ვილს პოლიტიკის საჭიროო- როტო პრობლემებზე, კონს- ტიტუციონალიზმის ფუნდა- მენტურ საკითხებზე ან სუ- ლაც ყოფიერების აუტანელ სიმსუბუქეზე. ტექნოლოგიუ- რი თვალსაზრისით, არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, ვინ იქ- ნებინა ეს ადამიანები — სტუ- დენტები, დევნილები თუ 26 მაისის მიტინგის ვეტერანები ნინო ბურჯანაძის ხელმძღვა- ნელობით. სააკაშვილთან გა- ბაასების სპონტანური სურვი- ლი შეიძლება ნებისმიერ ამ, ისევე როგორც სხვა, ჯგუფს გაუჩნდეს.

წარმოვიდგინოთ, რომ მო- მიტინგებმა, რომლებმაც რე- ზიდენცია ალყაში მოაქციეს, შეიტყვეს, რომ სააკაშვილი მათთან ღია, დასავლეთის ნა- ხევარსფეროში რომ იტყვიან,

ვინმეს ქნელად თუ დაარწმუნებ, რომ მამა როლანდის ბარანა მამა აბრამის ბატკანია. ახლა ისეთი ვითარებაა, თვით უმნიშვნელოვან სახელმწიფოებრივ იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანიც რომ გამოვიდეს და თქვას, ახალაია უდანაშაულოაო, მაინც არავინ დაიჯერებს!

ჩვენი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გამორიცხული არაა, ამ სიტუაციასთან დაკავშირებით, გაჩნდეს ვარაუდი, რომ სააკაშვილი შეეცდებოდა თანამდებობიდან წასვლა იანვარში ხელშეუხებლობის გარანტიებში გაცვალოს, თუმცა ძალიან ძნელი იქნება იმ სამართლებრივი ფორმების წარმოდგენა, რომელიც მსგავსმა გარანტიებმა შეიძლება მიიღოს. ან როგორ შეიძლება (მაგალითად) 26 მაისის დარბევის, ტელეკომპანია „იმედში“ შეჭრის, ზურაბ ჟვანიას დალუპვის და არაერთი სხვა საქმის ბოლომდე მიყვანა, ისე, რომ სააკაშვილი, როგორც მინიმუმ, მოწმის სტატუსით არ დაიკითხოს? ხოლო იმის გათვალისწინებით, რომ დაკითხვებზე, ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლები ერთმანეთს, დიდი ალბათობით, ისევე ეფექტურად დაძირავენ, როგორც აისბერგი „ტიტანის“, ძნელი წარმოსადგენია, რომ ერთ-ერთ ეპიზოდთან დაკავშირებით მაინც, დღის წესრიგში სააკაშვილისთვის ბრალის წაყენების საკითხი არ დადგეს. თეორიულად, მან შეიძლება მიიღოს არაფორმალური, ზეპირი გარანტიები ზოგიერთი მაღალჩინოსანისგან, რომ ქვეყნიდან წასვლის შემთხვევაში, საქართველო მის ექსტრადირებას აქტიურად არ მოითხოვს, თუმცა ცხადია, რომ არანაირი ადგილი შედეგები მსგავსი განცხადებებიდან არ გამოდინაოვობს და ეს საკმარისი არ იქნება იმისთვის, რომ სააკაშვილმა მშვიდად დაიძინოს. ვერ გამოვირცხავთ, რომ ამ კონტექსტში, ის პრეზიდენტობას ერთგვარ ფარად განიხილავს, რომელიც ამ პრობლემებისგან დროებით მაინც იცავს.

იმედი მაინც დაჟინდრდა?

საკაშვილი საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ რომ გადამდგარიყო, მაშინ, როდესაც საზღვარგარეთ (და გარკვეულწილად საქართველოშიც) მას დამარცხების აღიარება მოუწონეს, მას, სავარაუდოდ, გაცილებით კარგი სასტარტო პირობები ექნებოდა იმისთვის, რომ ოპოზიციური „ნაციონალური მოძრაობისთვის“ ეხელმძღვანელა ან დასავლურ უნივერსიტეტებში, დემოკრატიის მეჩირადღნის როლში, ლექციები წაეკითხა (ერთი მეორეს არ გამოირიცხავს). ეს იყო „შესაძლებლობების ფანჯარა“, რომელიც სააკაშვილს მცირე დროით გაიხსნა, თუმცა სააკაშვილმა იმის ნაცვლად, რომ ის გამოეყენებინა, მისგან იმავალი ხელისუფლების ჩაბლაქაშების უპირატესობა, პოლიტიკური და საინფორმაციო თვალსაზრისით, ფრიალ

ნამგებანი ტაქტიკა აჩრია.

მეტ-ნაკლებად ლამაზად წასვლის შესაძლებლობა მან ხელიდან გაუშვა. დღეს იგივე ნაბიჯი იმდენადვე მომგებიანი ვეღარ გახდება, თუმცა მაინც გაცილებით ნაკლებად მტკივნეული და დამამცირებელი იქნება, ვიდრე „სავარძლიდან მოგლეჯის“ პროცესი, რომელიც, სავარაუდოდ, უახლოეს მომავალში დაიწყება. სააკაშვილს ზედინაოვრად მიანიშნებს, რომ მისთვის უმჯობესი იქნება, თანამდებობიდან რაც შეიძლება მალე, სვალე თუ არა, იანვარში მაინც წავიდეს. ის ჯერჯერობით ფეხს ითრევს, თუმცა ვერ გამოვირცხავთ, რომ მალე გატყდება.

გასაგებია, რომ მას არ სურს, ასპარეზი დამარცხებული და შერცხვენილი დატოვოს, თუმცა სხვა ვარიანტი, უბრალოდ, არ არსებობს. ყოველივე მომდევნო დღე, რომელსაც იგი ავლანობის რეჟიმში გაატარებს, მის მდგომარეობას, სავარაუდოდ, უფრო დაამძიმებს.

მანამ, სანამ ეს პრობლემა მოიხსნება, ის თანახმაა, რომელიც სააკაშვილს ბიუჯეტში იხარჯება, სავარაუდოდ, მკვეთრად შემცირდება. შეიძლება სააკაშვილი სააკაშვილის ლიმიტიც კი დაუშვას, რათა მილანში შოკ-ტურაზე ბიუჯეტის სარგებლობა დაიხსნას და თანამდებობიდან დაეშვა. მისი მომხრეებიც, რომლებსაც მისი ოფიციალური ვებ-გვერდზე ასეთი ტიპის ინფორმაციები ქვეყნდება: „...ერთდღიანი ვიზიტით არუბაში იმყოფებოდა. ვიზიტის ფარგლებში მიხეილ სააკაშვილი არუბას პრემიერ-მინისტრს მიმღე (გოდფრიალ) ემანს, ასევე არუბას გუბერნატორს ფრედის რეფუჯოლის შეხვდა. შეხვედრისას მხარეებმა ისაუბრეს კარიბის რეგიონის ურთიერთობების თაობაზე სხვადასხვა ქვეყნებთან, მათ შორის საქართველოსთან“. ეს 2010 წლის აგვისტოს ინფორმაციაა, მაშინ სააკაშვილი კოლუმბიის პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ, სადაც კონფერენცია ვერ გაიგო, არა უნდოდა, მედიის თვალთახედვლიდან რამდენიმე დღით გაქრა, მასზე ლამის ძებნა გამოცხადდა და მისი ადმინისტრაცია იძულებული შეიქმნა, საზოგადოებისთვის განემარტა, რომ ამ პერიოდში სააკაშვილი დაუტყობრძლად იღვნიდა კარიბის ზღვის თვალწარმტაც კუნძულებზე. ვერაფერს ვიტყვი, დაუვინყარი დრო იყო და, ალბათ, კარგია, რომ ის აღარასოდეს დაბრუნდება.

დიმიტრი მონიაკა

ბარანა დააკაშვის — დასაჯებით, ვიდრე სოცს-ალია!

ბიძინა ივანიშვილის წყალზე ფეხით გავლა არ გამოიწვევდა ხალხში ისეთ გაცხებას (ზოგი დაიზაფრა კიდევ!), როგორც ბარანა ახალაიას გამოჩენამ გამოიწვია. მსუბუქი ირონიით გაჯერებული მისი კომენტარები კი ნამდვილი შოკი იყო დამნაშავეთა დასჯის იმედით გულმოცემული „მეოცნებებისთვის“.

არჩევნებამდე ბევრმა მათგანმა სასწორზე შეაგდო არაბრტო თავისი, არამედ ოჯახის წევრების ჯანმრთელობა და სიცოცხლე. პოლიტიკოსების ჯავშანი, მოგესხნებათ, უბრალო ადამიანებისთვის მიუხედავად ბედნიერებაა და, რასაკვირველია, პირველები სწორედ „ოცნებაში ჩაძირული“ ამომრჩევლები აღმოჩნდებოდნენ „ნაციონალისტების“ ხორცსაკეპში. გადავრჩით! და ამიტომაც ხალხი ბიძინა ივანიშვილისა და „ქართული ოცნების“ გამარჯვებას იმდენად არა, რამდენადაც საკუთარ გამარჯვებას თუ გადარჩენას ზეიმობდა.

ახლა კი, როცა სააკაშვილის ხელკეტი — ბარანა ახალაია, სასჯელს არტისტი, თავდაცვის და შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი, მზად არის საკუთარი ფეხით ეახლოს გამოემძიებებ, ხალხს ეჭვი გაუჩნდა: რატომ საუბრობს ასე თანამდებობაზე? „სახალხო დამანაშავე“ დაახლოებით ისეა, როგორც „სახალხო არტისტი“, „სახალხო პოეტი“, „სახალხო მხატვარი“, „სახალხო მთქმელი“ და ა. შ. ამ ტიტულს ხალხი ანიჭებს ამა თუ იმ დამსახურებულ ან „დამსახურებულ“ ადამიანს. ბარანაც გამორჩეულია, რადგან, მართალია, მის სიმღერებს ხალხი არ მღერის, მაგრამ მის შესახებ იმდენი ჭორ-სწორი ვრცელდებოდა და ვრცელდება, ვინც ვინც კი ვინმეს ქნელად თუ დაარწმუნებ, რომ მამა როლანდის ბარანა მამა აბრამის ბატკანია. ახლა ისეთი ვითარებაა, თვით უმნიშვნელოვან სახელმწიფოებრივ იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანიც რომ გამოვიდეს და თქვას, ახალაია უდანაშაულოაო, მაინც არავინ დაიჯერებს!

მაინც რატომ დაბრუნდა კაცი, რომელიც დაბრუნდა?

ახალაიას დაბრუნებამდე ორიოდ დღით ადრე გავრცელდა ინფორმაცია, რომ მის ცოცხლად ხელში ჩასაგდებად ან მოსაკლავად „ათასი თუმანი“ დაანქვს. ალბათ, ხვდებით, რომ ბარანას უპირველესი მტრები სწორედ ისინი არიან, ვინც დამარცხებითა და ქვეყნიდან გაძევებით თავს იწონებენ „ნაციონალები“. ეს საქმე ახალაიას სახელს იმთავითვე დაუკავშირდა და პრეზიდენტმა სააკაშვილმა აღნიშნა კიდევ, ტეხა: უმედეგოდ, რადგან, როგორც ბარანა ახალაია ვერ აჯერებს ვერაფერს საკუთარ ჭიამიობას, ისევე არ დაუჯერებს ხელისუფლებასაც, რომ მან რაღაც გარისთვის გამო არ თქვა უარი მართლმსაჯულების განხორციელებაზე. ახალაიას დასაპატიმრებლად თუ სამხილების ნაკლებობაა, აღარ ყოფილა სამეგლი... აბა, დანარჩენები დაიდგამენ შარავანდებს და მოგვიწვეს მეტანების კეთებად დღეში საჯერ!

ჰოდა, დაბრუნდა აქ, სადაც მისი უსაფრთხოება შედარებით დაცულია — მას ჯერ ნინასწარი დაკავების იზოლაცია

ბონდო მკინარაშვილი

საკაშვილს «დენი ჩაუჭრის»

პრეზიდენტის ადმინისტრაცია, ადმინისტრაციისთვის ხარჯების შემცირების გამო, იძულებული გახდა, განათება გამოერთო. ამის შესახებ ნათქვამია პრეზიდენტის პრესსპიკერის, მანანა მანუგალაძის, განცხადებაში, რომელიც პრეზიდენტის ვებგვერდზე გავრცელდა.

დამაზებებს ემსახურებოდა, მაგრამ ახალი ბიუჯეტის გამო, რაც პრეზიდენტის ადმინისტრაციისთვის ხარჯების შემცირებას ითვალისწინებს, იძულებული ვართ, განათება გამოერთოთ, — აღნიშნულია განცხადებაში.

ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლები ერთმანეთს, დიდი ალბათობით, ისევე ეფექტურად დაძირავენ, როგორც აისბერგი „ტიტანის“

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ზურაბ აბაშიძე:

დიპლომატი რუსეთთან კალიან რთული იქნება, მაგრამ რთული დიპლომატი სჯობს კარგ ომს

ცნობილი ქართველი დიპლომატი, 1993-2000 წლებში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი ევროკავშირისა და ნატოში, 2000-2004 წლებში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი რუსეთის ფედერაციაში — **ზურაბ ირაქლიძე** ქა აბაშიძე რამდენიმე დღის წინ ელჩის რანგში პროფესიულ საქმიანობას ოფიციალურად დაუბრუნდა.

— ბატონო ზურაბ, თქვენ დაინიშნეთ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პირად ნარმომადგენლად რუსეთის ფედერაციაში თუ საქართველოს მთავრობის ნარმომადგენლად რუსეთში?

— საქართველოს პრემიერ-მინისტრის სპეციალურ ნარმომადგენლად რუსეთის ფედერაციაში ურთიერთობის საკითხებში.

— ამ თანამდებობაზე თქვენი დანიშნვა უდავოდ გაბედული ნაბიჯია, მაგრამ რისკის შემცველიც, მოსალოდნელი შედეგით თუ ვიმსჯელებთ.

რას ეფუძნება ეს რისკი? ვნახთ, რას მოგვცემს, ანუ შემთხვევითობის პრინციპს — დიაკანა უღელი გადაადგომი და კურდღელს მორატყაო, ან რუსები რომ ამბობენ — „ნა ავოს“? თუ ეს არის გამართლებული, მდგომარეობის ლოგიკიდან გამომდინარე დიპლომატიური ნაბიჯი?

— თუ ვცადოთ, რას ვკარგავთ? ჩემი აზრით, ეს არის ბუნებრივი სურვილი, რათა ჩვენს ყველაზე დიდ და ყველაზე პრობლემურ მეზობელთან ურთიერთობა ეტაპობრივად მოვანერგოთ.

ამ ეტაპზე ჩვენ რუსეთთან უფროსად კონფრონტაციული ურთიერთობა გვაქვს, რის შეცვლაზე აუცილებელია პროგნოზირებადი, პრაგმატული ურთიერთობებით. ამის მიღწევა უდავოდ რთული იქნება, მაგრამ როდესაც ეს უნდა დაწყებულიყო.

— და დაიწყო კიდევ.

— დიახ. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო პრემიერ-მინისტრმა, როცა მან პირველმა გადადგა ნაბიჯი და შესთავაზა რუსეთს, შეიქმნას პოლიტიკური დიალოგისა და კომუნიკაციის ახალი, დამოუკიდებელი არხი. ბუნებრივია, რომ საუბარი არ არის შენევის მოლაპარაკების ცნობილი ფორმატის გაუქმებაზე, რადგან მას თავისი სპეციფიკა და დანიშნულება აქვს.

შეიქმნება ისეთი პოლიტიკური დიალოგის

ფორმატი, რომლის ფარგლებში განიხილება რუსეთთან ურთიერთობისა და უმთავრესი პრობლემების მთლიანი სპექტრი. უპირველეს ყოვლისა, ეს არის უსაფრთხოების საკითხები, დოკუმენტაციის თემა, სანაპირო-აქტივობის ურთიერთობა და ასე შემდეგ.

თუ რუსეთიც გადადგამს ანალოგიურ შემხვედრ ნაბიჯს, მაშინ იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ დაიწყება დიალოგი, ვიმეორებ, რთული დიალოგი, რომელიც პრობლემების ეტაპობრივი მოგვარების საშუალებას მოგვცემს.

— მაშასადამე, ეს თანამდებობა შეიქმნა მდგომარეობის ლოგიკიდან გამომდინარე.

— დიახ. მინდა შეგახსენოთ, რომ მსგავსი მცდელობა წინა ხელისუფლებასაც ჰქონდა. იყო შეთავაზება, რომ დიალოგი რუსეთთან დაწყებულიყო „ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე“. მაგრამ მაშინ ამ შეთავაზებას პასუხი რუსეთის მხრიდან არ მოჰყოლია.

ვიმედოვნებთ, რომ ამჯერად შეიძლება მიიღონ შემხვედრი გადაწყვეტილება. ყოველ შემთხვევაში, ასეთია ჩვენი სურვილი.

— თუმცა ჩვენი მხარის წინა შეთავაზების გულწრფელობის ხარისხი ეჭვს ბადებდა. ამის საფუძველს იძლეოდა ის ნეგატიური რეაქცია, რომელიც ოფიციალურ პროპაგანდას ჰქონდა რუსეთში საქართველოს პატრიარქის ვიზიტის შედეგების შეფასებისას. დათბობის ის ყლორტები, რომლებიც ორი მართლმადიდებლური ეკლესიის საჭეთმყრობელების შეხვედრის ვეაზე გამოჩნდა, ძირშივე დააზრო რევანშისტულმა და თავდაჯერებულმა რიტორიკამ და „გამარჯვებების“ უაზრო პათეტიკამ, რომელსაც შედეგად მოჰყვა რუსეთის შეიარაღებული ნაწილების შემობრუნება გათავისუფლებულ დასახლებულ პუნქტებსა და ტერიტორიაზე.

«რუსეთს სჭირდება ნორმალური, პროგნოზირებადი პარტნიორი სამხრეთ კავკასიის რეგიონში»

— ორ მართლმადიდებლურ ეკლესიას შორის ურთიერთობის სისწორის დასახსნელად თქვენ მოიშველიეთ გერმანიის მაგალითი — ამ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ რუსეთთან ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად გადადგმული ნაბიჯი. ისტორიული პარალელი გააქვით. მაგრამ ურჩხულია თუ თავიდან აირივდა თქვენი პასუხი რეპლიკით — „ეს სულ სხვა საქმეა“. როგორც ჩანს, ასე იმიტომ მოიქცა, რომ მსჯელობისას აუცილებლად წამოიჭრებოდა დამარცხებული ქვეყნის საკითხი, რაც ხელს არ აძლევდა: ჩვენ ხომ „გავიმარჯვეთ“ რუსეთთან ომში, როგორც გუშინდელი გვარნებუნდნენ, „რუსეთს ნიღაბი ჩამოვხსენით“ და ა. შ.?

იქნებ ახლა დაასრულოთ თქვენი სათქმელი?

— გერმანიის მაგალითი რომ დავასახელებ, სრულიადაც არ ვგულისხმობდი სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობაში ზუსტ ანალოგიას. მოგეხსენებათ, რომ ისტორიაში ზუსტი ანალოგები არ არსებობს.

— თუმცა არის მსგავსება და გარკვეული შედარების გაკეთების შესაძლებლობაც. — დიახ. მე იმის თქმა მინ-

დავდა, რომ ისეთი მტრულად განწყობილი ქვეყნებიც კი, რომლებიც მეოცე საუკუნის პირველ ნახევარში ორჯერ იყვნენ ორი მსოფლიო ომის პროტაგონისტები, საბოლოო ჯამში მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ კონფრონტაციიდან სხვა ტიპის ურთიერთობაზე გადასვლა იყო საჭირო. ევროპაში ასეთი მაგალითი უამრავია. საუკუნეების მანძილზე ევროპის ისტორია არის ერთმანეთის მტრობის, ქიშპობის, გაუთავებელი სისხლისმღვრელი ომების ისტორია, მაგრამ რომელიღაც ეტაპზე ყველა ერთად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ასე გაგრძელება არ შეიძლება.

ჩვენი გზაა ის, სადა რთულია იმის განცხადება, რომ ის დამოკიდებულია, ის ურთიერთობა, რომელიც რუსეთთან ჩამოტყდება, დიდახსნს არსებულ ნაბიჯს. ჩვენი ინფორმაციით რუსეთშიც ბევრი ისეთი მოღვაწეა, რომელიც ასე ფიქრობს, თუმცა საბარტოლო-რუსეთის შერიგების იდეას ბევრი პრობლემა ბატონ ბიძინას?

— პიროვნულ ფაქტორს პოლიტიკაში ყოველთვის აქვს გავლენა, „ლიჩნია ნეპრიაზნ“ ხშირად არსებობს პოლიტიკოსებს შორის. განსა-

დნეცია რომელს დაძლევს — კონფრონტაციის გაგრძელების თუ ნაბიჯ-ნაბიჯ შერიგების ტენდენცია.

— მოსკოვში პირველი ვიზიტის შემდეგ სააკაშვილმა პუტინთან შეხვედრის თაობაზე განაცხადა, რომ „ჩემი წინამორბედისგან განსხვავებით, პუტინთან პრობლემები არ მქონია“.

რა პრობლემები ჰქონდა შევარდნაძეს?

— შე პირიქით მახსოვს — პრობლემები დახვავდა სააკაშვილის მოსვლის შემდეგ, იმდენად ბევრი და მწვავე, რომ ბოლოს და ბოლოს ომი დაიწყო.

პიროვნულ ფაქტორზე მინდა გკითხოთ: მოიხსენება ეს წინააღმდეგობა მოლაპარაკების პროცესში, რომელიც უნდა დაიწყოს, თუ დარჩება, როგორც გადაუღებელი „ლიჩნია ნეპრიაზნ“, სასამართლოს წინაშე მდგარი ფრუნიკე მკრტიჩიანი რომ ამბობდა „მიმინოში“?

— ხომ არ შემოუბრუნდება იგივე პრობლემა ბატონ ბიძინას?

— პიროვნულ ფაქტორს პოლიტიკაში ყოველთვის აქვს გავლენა, „ლიჩნია ნეპრიაზნ“ ხშირად არსებობს პოლიტიკოსებს შორის. განსა-

დნეცია რომელს დაძლევს — კონფრონტაციის გაგრძელების თუ ნაბიჯ-ნაბიჯ შერიგების ტენდენცია.

— მოსკოვში პირველი ვიზიტის შემდეგ სააკაშვილმა პუტინთან შეხვედრის თაობაზე განაცხადა, რომ „ჩემი წინამორბედისგან განსხვავებით, პუტინთან პრობლემები არ მქონია“.

რა პრობლემები ჰქონდა შევარდნაძეს?

— შე პირიქით მახსოვს — პრობლემები დახვავდა სააკაშვილის მოსვლის შემდეგ, იმდენად ბევრი და მწვავე, რომ ბოლოს და ბოლოს ომი დაიწყო.

პიროვნულ ფაქტორზე მინდა გკითხოთ: მოიხსენება ეს წინააღმდეგობა მოლაპარაკების პროცესში, რომელიც უნდა დაიწყოს, თუ დარჩება, როგორც გადაუღებელი „ლიჩნია ნეპრიაზნ“, სასამართლოს წინაშე მდგარი ფრუნიკე მკრტიჩიანი რომ ამბობდა „მიმინოში“?

— ხომ არ შემოუბრუნდება იგივე პრობლემა ბატონ ბიძინას?

— პიროვნულ ფაქტორს პოლიტიკაში ყოველთვის აქვს გავლენა, „ლიჩნია ნეპრიაზნ“ ხშირად არსებობს პოლიტიკოსებს შორის. განსა-

ეკონომიკური უზრუნველყოფის რეკონსტრუქციის დაწყება

ევროზონის ქვეყნებში თითქმის 18,5 მილიონი უმუშევარია. ამას მონობს სექტორში ჩატარებული სტატისტიკური კვლევები, რომელთა შედეგებიც ახლახან გამოქვეყნდა. უმუშევართა ეს რაოდენობა ევროზონის მთლიანი მოსახლეობის 11,6 პროცენტს შეადგენს. კვლევის მიხედვით, უმუშევრობის საკითხი ყველაზე მწვავედ ესპანეთში დგას. იქ 5,78 მილიონი ადამიანი, ანუ ქვეყნის მოსახლეობის თითქმის 26 პროცენტი უმუშევარია. კიდევ უფრო მძიმე სიტუაციაა ესპანეთში ახალგაზრდობის დასაქმების მხრივ — ესპანელი ახალგაზრდები 54 პროცენტი სამსახურის გარეშე დარჩენილი. მძიმე მდგომარეობა ასევე საბერძნეთსა და პორტუგალიაში. საუკეთესო შედეგები აჩვენებს ავსტრია (4,4%), ლუქსემბურგმა (5,2%), გერმანიამ და ნიდერლანდებმა (5,4 %). რაც შეეხება სრულიად ევროკავშირს, იმ ქვეყნების ჩათვლით, რომლებიც ევროს არ იყენებენ, აქ დაახლოებით 25 მილიონი უმუშევარია, რაც საერთო მოსახლეობის 10,6 პროცენტს უდრის. კვლევებმა ასევე აჩვენა, რომ უმუშევრობასთან ერთად ევროზონაში საბაზრო ფასებზეც იმატა, განსაკუთრებით ენერგორეზერვუაზე.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ხალხიც ალარაა ის ხალხი, რაც წინათ იყო. სტალინის ქაგლის ალბა 1956 წელსაც უნდოდათ და დააპირეს კიდეც, მაგრამ მთელი გორი ფეხზე დადგა და არაფერი გამოუვიდათ. კარვები ჰქონდა მოსახლეობას გაშლილი და დარაჯობდნენ, რომ ქაგლი მალულად არ წაეღოთ. მაშინ ჰქონდათ ადამიანებს ღირსების ბრძოლა და საზოგადოება მოწოდების სიმაღლეზე იდგა.“

ირაკლი ყანდარელი: ოთხი სახელმწიფოს საპატიო მოქალაქე ვარ და ისიით, რას გეგყვით — ვინც გორში სტალინის ქაგლი აიღო, მან იმის და ვინც უკან არ დააბრუნოს, იმისი...

უკვე ორ წელიწადზე მეტი გავიდა, რაც სააკაშვილის ძეგლთმოდულ რეჟიმმა გორის ცენტრალური მოედნიდან სტალინის მონუმენტი ვანდალურად გააქრო. მოსახლეობის უკმაყოფილების მიუხედავად, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მაშინდელი მინისტრი, ნიკოლოზ რურუა, ამ ფაქტს საზოგადოების ინტერესებით ხსნიდა და აცხადებდა, რომ საქართველოში საბჭოთა სიმბოლიკის ადგილი არ არის. ხელისუფლების შეცვლასთან ერთად გაჩნდა მოლოდინი, რომ ძეგლი, რომელიც, ფაქტობრივად, გორის სიმბოლოს წარმოადგენდა, ქალაქს ისევ დაუბრუნდება. რა პოზიცია ექნება ამასთან დაკავშირებით ახალ მთავრობას და რეალურად საჭიროა თუ არა ამ ძეგლის აღდგენა? ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე „საქართველო და მსოფლიო“ გორის მკვიდრი, ომის ვეტერანი და შრომის გმირი, საქართველოს კულტურის დამსახურებული მუშაკი ირაკლი ყანდარელი ესაუბრება.

«მარტო ამათნიკ ტინგახუკაგულს თუ მოუვა აზრად მისი სახელის შუაგულყოფა, თორაე, ვინც სულად აზროვნებს, რატომ უნდა სკულდას კახი, რომელმაც, ფაქტობრივად, იხსნა მთელი მსოფლიო?! რას უნდა გააკეთონ, რას უნდა პროაგანდა იშუაგონ, სტალინის სახელს, მის ანგუს კახობრიობის წინაშე ჩადილს ვერ მიუყენებენ»

იკარონ მაც საქმეში. ვერ ერ-თი მაცას კულტურის არაფერი გაეგება და მეორეც, რაც მთა-ვარია, საკუთარი წარსულის მიმართ პატივისცემა არ გააჩნ-ნია. რამდენაერ მივანარა წერილი, ვთხოვე, გამომ-მისარა-მითი და ყურად-ღების ღირსად არ ჩამთ-ვალა. შუ კაი დედ-მამის შვილო, ოცდაათოცხმეც (34) სახელმწიფოსთან მქონდა მიმონეა და ისინი მიანასუხადნენ, შინ რა გახადი ასეთი? ...სტალინი მარტო საქართ-ველოს კი არ ეკუთვნის, ის ეკუთვნის ყველას, იმიტომ, რომ მან გადაარჩინა მთელი მსოფლიო. სტალინზე დიდი პიროვნება ბევრი გვეყავდა? მოსკოვი, პეტერბურგი ან რო-მელიმე სხვა ქალაქი აიღეთ რუსეთში, იმპერატორების ძეგლები დგას. ჩვენთან შეიძ-ლება ამხელა ადამიანის მონუ-მენტი არ იდგეს? — გორის მოსახლეობას რამდენად უყვარს სტალინი? — სტალინი ვის არ უყვარს... კი, ხალხი სხვაანრია, მაგრამ ამხელა ადამიანი, შენი მამუ-ლიმევილი შეიძლება არ გიყ-ვარდეს?! მარტო ამათნიკ ტინგახუკაგულს თუ მო-უვა აზრად მისი სახელის შუაგულყოფა, თორაე, ვინც სულად აზროვნებს, რატომ უნდა სკულდას კა-ცი, რომელმაც, ფაქტობ-რივად, იხსნა მთელი მსოფლიო?! რას უნდა გა-აკეთონ, რას უნდა პროა-განდა იშუაგონ, სტალი-ნის სახელს, მის ანგუს კა-ციობრიობის წინაშე ჩა-დილს ვერ მიუყენებენ.

— ბატონო ირაკლი, ომის მონაწილე ხართ და, ბუნებ-რივია, თქვენთვის, როგორც ყველა ვეტერანისთვის, ყვე-ლაფერი, რაც სამამულო ომს უკავშირდება, ძვირფასია... — 14 ნოემბერს 89 წელი შე-მისრულდება. ამ ასაკამდე იოლად და სიმტკიცის გარე-შე არ მოვსულვარ. 1941 წლის 22 ივნისს ომი რომ დაიწყო, ზუსტად იმ დღეს სკოლა და-ვამთავრეთ და მცირე პურმა-რილი გვექონდა. 23-ში უკვე მო-ხალისედ ჩავეხვერეთ და გაგ-ვიყვანეს... ტრამპაში წუ ჩამო-მართმევით და ვერ ნახავთ სა-ქართველოში ადამიანს, რომ-მელსაც იმდენი ჯილდოები ჰქონდეს მიღებული, რამდე-ნიც მე; 26 წელი სამხედრო სამ-სახურში ვიყავი, ომის შემდეგ კი, სწავლა რომ დავამთავრე, 20 წელი ვმუშაობდი ინტურის-ტეში. იქ მარტო რუსულად ვსწავლობდით, ამიტომ ქარ-თულად ცოტა მიძნელებდა სა-უბარი და ბოდიშს ვიხდით. — თქვენისთანა დამსახუ-რებული ადამიანები საქართ-ველოში თითზე ჩამოსათვ-ლელი არიან. ხელისუფლება თუ გეხმარება რამეთი? — იცით, რას გეტყვით, მე ამათი... არ შემეგინებინოთ. ეს რა მთავრობაა, ვუგზავნი წე-რილს, განცხადებას, ყურსაც არ იბერტყავენ. ადამიანი ჩა-ლის ფასად არ უღირთ. მე ოთხი სახელმწიფოს საპატიო მოქალაქე ვარ: ჩეხეთის, სლო-ვაკეთის, აფხაზეთისა და უკ-რაინის... — კი მაგრამ, აფხაზეთი ხომ სახელმწიფო არ არის? — ფეხებზე მკიდია, მთავრო-

გეცა ლხენა. ისე ალასანია კა-რგი ბიჭია, არ ვემდურთ. — სხვებზე რას იტყვით? — ჯერ ახალმოსულები არ-იან, რა უნდა ვთქვა... ოთხი დღის წინ საპატიო წიგნს მივანარა წერილი, იხნა შამოიარონ მთაპროვის წევრებამ-მითი. ტალი-წონებასც არ პასუხობენ, რომ ვერაქამ. ყველა ერთსა და იმავეს მუშავენ: შე-ვაშალათ, სხვაგან მოხე-ბითო. რა არის, ბაგამე-ბინეთი! შეიქმნა მთაპ-როვამ ასე დაიკიდოს ფე-ხეზა საპატიო ხალხი? — არის საუბარი იმაზე, რომ გორში სტალინის ძეგლი უნდა აღდგეს. თქვენ რა აზ-რის ხართ ამზე? — ჯერ ერთი, ვინც სტა-ლინის ქაგლი გორის ცან-ტრიდან გაიტანა, მან იმ-ის... და, ვინც უკან არ და-აბრუნოს, იმისიც... არ მი-ნდა, შამბინო; რა თქმა უნდა, ქაგლი აღსადგინა. ესაა ჩვენი ღირსებული. ესაა ჩვენი ღირსებული. არ ვიცი, გააქვთ თუ არა იმ მოწამენის სურათი, რომელიც გორის ცენტრალურ მოედანზე, სტალინის ადგილზე უნდა დაედგათ, მაგრამ ეს და-ცინება და თვალაპოვი შე-წურთხებაა, ხალხის აპუ-ჩად აგდება. — თქვენი აზრით, ვისი იდ-ეა იყო ეს ყველაფერი?

— ვისი და ამათი ღმერთი რომაა, ნიკა რურუასა. — რაში სჭირდება რუ-რუას ამ მონუმენტის აღება, როგორ ფიქრობთ? — დურაკი რომაა, იმაში — საბჭოთა კავშირს გვაგონებ-სო, დალოცვილო, შენ რომ ნახვალ, შენი გაკეთებული საქმეები რას გაახსენებს ხა-ლხს, გიფიქრა?! — თქვენი ბინის სარკმელი გორის ცენტრალურ მოედანს პირდაპირ გადაჰყურებს. ძეგლს რომ იდებდნენ, ხედავ-დით? — როგორც თქვენ არ დაგი-ნახავთ ეს ყველაფერი, არც მე. 25 ივნისს, შუა ღამით, როცა მოსახლეობას აქი-ნდა, მოვიდნენ, მოიყვანეს ტანსიკა და ქაგლი რამ-დენიმე საათში გააქრეს. იცოდნენ, რომ ხალხს პროტესტი ეძებოდა და ის იმითი გააქრეს. მერე გავივით, რომ ვილაც მილიო-ნერი დაინტერესებულა ამ ძეგლით და თვრამეტი ათას დოლარს იხდის. აი, ესაა ამა-თი მზრუნველი პოლიტიკა: თუ რამე არ მოსწონთ, ხალხის აზრი ფეხებზე უკიდიათ და ყი-დიან კიდევ. — ხალხს რა რეაქცია ჰქონ-და, ძეგლი რომ ვეღარ დაინა-ხეს? — ხალხიც ალარაა ის ხალხი, რაც წინათ იყო. მამ ქაგლის ალბა 1956

წელსაც უნდოდათ და და-აპირეს კიდეც, მაგრამ მთელი გორი ფეხზე დად-და. კარვები ჰქონდა მო-სახლეობას გაშლილი და დარაჯობდნენ, რომ ქაგლი მალულად არ წაეღოთ. მაშინ ჰქონდათ ადამიანებს ღირსების ბრძოლა და საზოგადოება მოწოდების სიმაღლეზე იდგა. — თქვენი აზრით, ვისი იდ-ეა იყო ეს ყველაფერი? — თქვენი აზრით, ვისი იდ-ეა იყო ეს ყველაფერი?

«ალასანია არაფერი მერე, მაგრამ დაეპირა... ალასანია კარგი ბიჭია, არ ვემდური»

სტალინმა ისარგებლა ოცი წლის წინანდელი საბჭოურ-სპარსული ხელშეკრულების ერთ-ერთი პუნქტით, რომელიც ითვალისწინებდა, საჭიროების შემთხვევაში, თუ ეს ემუქრებოდა საბჭოთა რუსეთის უსაფრთხოებას, ირანის ტერიტორიაზე ჯარების შეყვანას.

საიდუმლო რანაწერები ბენერალ კაკურაის დღიურიდან

1941 წლის 19 სექტემბერს საბჭოთა ჯარებმა ირანის დედაქალაქი დაიკავეს. იმავე დღეს თეირანში ინგლისელებიც შევიდნენ. შაჰის ხელისუფლება დაემხო. ფეხლევის დინასტიის დამარცხების, 63 წლის რეზა-შაჰი, რომელიც 16 წელი მართავდა სახელმწიფოს, აიძულეს, ტახტზე უარი ეთქვა, თავისი 22 წლის ვაჟის — მოჰამედ რეზა ფეხლევის სასარგებლოდ. ამით თავიდან იქნა აცილებული დიდი სისხლისღვრა. იმ დღიდან მოყოლებული, 1946 წლის ჩათვლით, წითელი არმია აკონტროლებდა ირანის ჩრდილოეთს, ინგლისელები კი — ამ ნავთობით უმდიდრესი ქვეყნის სამხრეთს, იმ ნავთობით, რომელიც მოსვენებას არ აძლევდა არც ჰიტლერს და არც ჩერჩილს.

ლევან დოლიძე: თეირანის კონფერენციაში 37 ქართველი ჩეკისტები მონაწილეობდა

„ირანის ფრონტი“ არაადროს უხსენებიათ პრესაში, რადიოთი ან ტელევიზიით. მასზე არაფერი დაწერილა არც ერთ ენციკლოპედიაში, მათ შორის, სამხედროშიც, რომელიც გამოიცა როგორც საბჭოთა დროს, ისე ახლანდელს. მაგრამ, შოი, საოცრება! ისტორიის ამ უაღრესად მნიშვნელოვან მონაკვეთზე, რომელიც მოსახლეობისთვის არათუ უბრალოდ „თეთრი“ არამედ ქათქათა „თეთრი ლაქა“, პირადად მე ბავშვობიდან ვიცოდი! თუმცა ხსენებული საკითხის სიღრმისეული ცოდნით ნამდვილად ვერ დავიტრაბახებ და, აი, რატომ: ჩემი სახლის პირველ სართულზე, პანია ოთახში წუთისოვლის გრძელ გზას ასრულებდნენ რუსი ცოლ-ქმარი — „ბაბა“ ნიურა და „ძედა“ მიშა. საქართველოზე და ქართველებზე შეყვარებული ბუნჩულა მიშასაგან განსხვავებით, ნიურა სიავით გამოირჩეოდა, რის გამოც, ჩვენმა მრავალეროვანმა „იტალიურმა“ ეზომ მას საცხებით სართლიანად ზედმეტსახელოდ „ავჩარკა“ უწოდა. დროდადრო, მეუღლის აუტანელი კაპასობისგან თავდასაცავად, „ძედა“ მიშა მოუხმობდა საუკუნებით გამოცდილ და, ამ შემთხვევაში, უტყუარ საშუალებას — არაყსი ჰოდა, აი, მაშინ, შეზარხოშებული მოხუცი, ლამის, ციციკონისეული მჭევრმეტყველებითა და პათოსით მიმართავდა თანამეცხედრეს: აბა, ბებერო ძუკნავ, აღიარე მეზობლების წინაშე, როგორ ართობდი ჩვენს ჯარისკაცებს ირანში!.. შემდეგ კი დაშოშმინებული ამბატებდა: ირანში რომ არ შევსულიყავით, ჩემი საქართველო აღარც იარსებებდაო!

არადა, „ირანის ფრონტზე“ მოქმედებდნენ მსხვილი სამხედრო შენაერთები, საბრძოლო ტექნიკის უზარმაზარი რაოდენობა, ე. წ. უხილავი ფრონტის ასობით მეგრძოლი, რომელთა შორის არცთუ ისე ცოტა საქართველოს მკვიდრი გახლდათ. მათი საგმირო საქმეების აღწერა ომის შემდგომ პერიოდში, გასაგებ მიზეზთა გამო, არ იყო მიღებული, ხოლო შემდეგ — სტალინის მონამგლამ, ბერიას მკვლელობამ და მოლაღატე, გარეზარი ხრუშჩოვის ზიზღმა ყველაფერი ქართულისადმი დიდი ხნით „დაასამარა“ ქართველი მზევრავებისა და კონტრმზევრავთა სახელოვანი ქმედებები... მეორე მსოფლიო ომის ამ საიდუმლოებით მოცულ საბრძოლო და სადაზვერვო ოპერაციაზე ვესაუბრები საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტს, მეორე მსოფლიო ომის მკვლევარს, ისტორიკოსს, მრავალი პრემიის ლაურეატს, ლირსების ორდენისან ლევან დოლიძეს.

გასაიდუმლოებული, ჰიტლერის მიერ 1940 წლის 18 დეკემბერს დამტკიცებული გეგმა „ბარბაროსა“ სტალინს მაგიდაზე 1941 წლის იანვარში უკვე ედო. ერთადერთი შესწორება, რომელიც ჰიტლერმა ამ გეგმაში შეიტანა, თავდასხმის თარიღის ერთი თვით გადატანა იყო.

ბაბა „ბარბაროსა“ შეიცვალა, ასევე, მსხვილ სტრატეგიულ ოპერაციას, რომელიც მიზნად ისახავდა მთელი კავკასიის

სოლო, სადაც „ნავთობის სურნელია“, უმაღ იქვეა ინგლისიც თავისი შიარალაბული კალაბით!

ამ საკითხთან დაკავშირებით, ფასდაუდებელი ინფორმაცია მოდიოდა ლონდონიდან, ბერიას აგენტისაგან, ლევანდარული კიმ ფილიპისაგან, რომელიც, სხვათა შორის, გადამობრუნებულ იქნა ქართული წარმოშობის ფრანგის მიერ. და, მართლაც, ნათელი გახდა, რომ ჰიტლერებმა აქტიურად დაიწყეს მოქმედება

საბჭოურ-სპარსული ხელშეკრულების ერთ-ერთი პუნქტით, რომელიც ითვალისწინებდა, საჭიროების შემთხვევაში, თუ ეს ემუქრებოდა საბჭოთა რუსეთის უსაფრთხოებას, ირანის ტერიტორიაზე ჯარების შეყვანას.

ბანსაქართველოში სანიღვროების ვითარებაში, გარამანსთან ომის დაწყებიდან ზუსტად 65 დღის შემდეგ, 1941 წლის 25 აპრილს დილის 5 საათზე, ყოველგვარი გაფრთხილების გარეშე, ირანში შევიდა შინსაქომის პოლკით გაქლიარაბული სავითო-საჰარის 45 არმია ბენერალ-ლეიტენანტ კ. გარონოვის სარდლობით. ეს არმია ჩამოყალიბდა ამირკაპ-ასის სახელად მოსკოვიდან და იმთავითვე გათვლილი იყო ირანის ფრონტისთვის.

ბენერალ ვარლამ კაკურაის დღიურიდან:

„დაახლოებით აგვისტოს 20 რიცხვებში, როდესაც სამსახურებრივი საქმეების გამო ვიმყოფებოდი ჭიათურაში, მივიღე დეკრეტი მინეროლოგიის დაუყოვნებლივ ჩამოსვლისკენ თბილისში. აქ მე წავიკითხე დაშიფრული ტელეგრამა, გამოგზავნილი მოსკოვიდან ჩემს სახელზე: „ამის წავიხვისთანავე, ჩეკისტების ოპერატიული მცირე ჯგუფით გაემგზავრეთ ჯულფაში (აზერბაიჯანი) იმის გათვლით, რომ 24 აგვისტოს 24:00 საათზე ჯარების შეტევა გახსნათ პაკეტი თქვენს სახელზე და იმოქმედოთ პაკეტში არსებული დოკუმენტების მიითებით“.

...მიუხედავად იმისა, რომ ამიერკავკასიის ფრონტის ყველა უმაღლესი წოდების მქონე პიროვნებები მე კარგად მიცნობდნენ, მათ შორის სამხედრო საბჭოს წევრი — მირჯაფარ ბაგიროვი (აზერბაიჯანის ცკ პირველი მდივანი), რომელიც, ასევე, იმყოფებოდა ჯულფაში, ვერავინ ვერაფერი კონკრეტული ვერ მითხრა, ყველა მოკლედ მპასუხობდა — 24:00 საათ-

უინსტონ ჩერჩილი: აქ ჩვენ, ყველანი, ქართველების ხელში ვართ!

დააყრობას ბაბომა ბასვლით და ჰომონა დასახელება „ბლაუ III“. ამ გეგმის განხორციელებით, ჰიტლერი მარაბული საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ გაჩაღებულ ომში არამარტო თურქეთის ჩაბმას, რომელსაც სსრკ-ის საზღვარზე სრულ მზადყოფნაში ჰყავდა თითქმის მილიონიანი არმია, არამედ ირანისაც. ჰიტლერს ირანზე ბანსაქართველოში შეხამებული პოლიტიკა უნდა ჰქონდა. ამ ხომ ნავთობის უზარმაზარი მარაბი;

მთელ ირანში, რომლის შაჰი აშკარად მეგობრულად განწყობილი იყო ჩვენთან. ამიტომაც გეგმაზომიერი მუშაობა, გამოწვევის გარეშე, სტალინის მიერ განუხრელად ყველა მიმართულებით ხორციელდებოდა. მაშინ მთავარი იყო დროის მოგება...

მართალია, დიდი სამამულო ომის დაწყებისთანავე თურქეთი თავის ნეიტრალიტეტზე აცხადებდა, მაგრამ „ქარქაშიდან ამოღებული ხმალი“ მომარჯვებული ჰქონდა; ირანში კი, მიუხედავად 1921 წლის 26 თებერვალს დადებული საბ-

კუთარი ჯარებით გააკონტროლებდა თურქეთს და, განსაკუთრებით — ირანს, რასაც სტალინის ამგვარი რეაქცია მოჰყვა: მერე ირანიდან ინგლისს ვერ გაისტუმრებო! მოიძებნა კომპრომისი და გადაწყდა ირანში ჯარების ერთობლივი შეყვანა.

— ჯარების შეყვანას ოფიციალური საფუძველი უნდა ჰქონოდა, მაგალითად, ირანის მხრიდან ნებართვა მაინც.

— მართალია ბრძანდებოდა. სტალინმა ისარგებლა ოცი წლის წინანდელი

გამოკითხულ ამერიკელთა ორ მესამედზე მეტი მიიჩნევს, რომ აშშ საჭიროა ხშირად ირგებოს მსოფლიო ჟანდარმის როლს. ამ ადამიანებს სამხედრო ხარჯების შემცირება მიაჩნიათ მიზანშეწონილად, ასევე ისინი ირანზე დარტყმისა და სირიელი ამბოხებულების იარაღის მიწოდების წინააღმდეგ ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ. მსახიობების დასახელებების მიხედვით, რომელიც ამერიკელი მსახიობებისა და სირიელი ამბოხებულების მიხედვით ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ, რომელიც ამერიკელი მსახიობებისა და სირიელი ამბოხებულების მიხედვით ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ.

იპვერიული აბიუსიების შესუსტებით ამერიკელების ისარგებლებენ

ამერიკაში აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატების დებატებმა საგარეო პოლიტიკის საკითხებზე ცხადყო, თუ რამდენად ახლოსაა ერთმანეთთან მათი შეხედულებები და რამდენად შორსაა საზოგადოებრივი აზრისგან. ის, ვინც ვაშინგტონში მართავს, სათავეში უდგას მსოფლიო იმპერიას. ამერიკის პოლიტიკა უდიდეს გავლენას ახდენს იმაზე, თუ როგორ ცხოვრობენ ადამიანები დედამიწის ნებისმიერ წერტილში. ამასთან, ეს გავლენა ხშირად გადამწყვეტია და სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხებს ეხება. ამიტომაც არავის გაპყვირებია, როდესაც მსოფლიოში გამოკითხულთა 40%-მა ამერიკის საპრეზიდენტო არჩევნებში ხმის მიცემის უფლება ისურვა. დღეს ამერიკის შეერთებული შტატები საკუთარ თავს მიაწერს უფლებას, დანარჩენ მსოფლიოს ძალით მოახვიოს თავს თავისი ხელმძღვანელობა.

ანჩიათ მიზანშეწონილად, ასევე ისინი ირანზე დარტყმისა და სირიელი ამბოხებულების მიწოდების წინააღმდეგ ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ. მსახიობების დასახელებების მიხედვით, რომელიც ამერიკელი მსახიობებისა და სირიელი ამბოხებულების მიხედვით ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ, რომელიც ამერიკელი მსახიობებისა და სირიელი ამბოხებულების მიხედვით ირანს და სირიელ ამბოხებულებს იბრუნებენ.

სისხლში ამოთხრილი პრეზიდენტის, ჯორჯ ბუშის, სხოვნი ჯერ კიდევ ციცხალია ჩვენს მეხსიერებაში, ამიტომ ის ფაქტი, რომ ამერიკელების 81%-ს მომავალში პრეზიდენტად ნაკლებად მოეპარა ობამას ხილვა სურს, საეჭვოა, ვინმესთვის სიურპრიზი იყოს. ერთადერთი პაკისტანში, ქვეყანაში, რომელიც ამერიკის უპილოტო საფრენი აპარატების სათავეს სამიზნედ იქცა და რომელთა დაუნდობელ შეტევებს შედეგად ეწიება სამოქალაქო პირების სიცოცხლე, რესპონდენტების უმეტესობას ობამას გაგონებაც აღარ სურს და პრეზიდენტად მისი ოპონენტები მიიჩნევენ. რა თქმა უნდა, თვით აზრი იმის შესახებ, რომ უცხოელთა ამერიკის საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობის ნებას ოდესმე ვინმე დართავს, ბოდიშს ჰგავს. ამერიკის შეერთებული შტატებში არჩევნებში გადანაწევრების მხოლოდ ამერიკის მოქალაქეები მიიღებენ. ამასთან, ვათითქმის ნახევარი, სავარაუდოდ, არც გამოიყენებს თავის საარჩევნო უფლებას. დანარჩენების არჩევნებში კი, ძირითადად, შედეგითაა იმპერატორის საკითხები განაპირობებს და არავითარი მოსაზრებები იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ განავსებს

გზადას, მომავალშიც უპირატესად შეასრულოს საკუთარი ვალდებულებები ისრაელთან მიმართებაში, მუსულმანურად იბრძოდეს და ალკეტიოს ირანის მხრიდან ბრძოლაში იარაღის მიწოდების ყველა მცდელობა. ამ მთავარი მიმართულება გარდა, ორივე კანდიდატმა მცდელობა გააკეთა, რომ დაეხმარებინათ ამერიკის პრეზიდენტობის კონკურსში. ობამამ უთხრა, რომ ირანის მიწოდების ყველა მცდელობა დაეხმარებინათ ამერიკის პრეზიდენტობის კონკურსში. ობამამ უთხრა, რომ ირანის მიწოდების ყველა მცდელობა დაეხმარებინათ ამერიკის პრეზიდენტობის კონკურსში.

სხვათა შორის, რომელიც ერთმანეთს შეარბილა თავისი მრისხანე რიტორიკა. გარდა ყოველდღიური ჯაჯანისა, რომ ობამას „ძლიერი ლიდერის თვისებები“ არ გააჩნია, მან თავი ნამდვილ ქორად მხოლოდ ორ შემთხვევაში წარმოაჩინა — როდესაც დასწინებით მოითხოვდა სირიელი ამბოხებულებისთვის იარაღის პირდაპირ მიწოდებას და აშშ-ის ისედაც გიგანტური სამხედრო ბიუჯეტის გაზრდას. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში ობამის მზარდი დეფიციტი სულაც არ ჩაუთვლია დაბრკოლებად. ერთ მომენტში რომინო გააკრიტიკა კიდევ აშშ-ის პრეზიდენტის სავარძლისათვის ბრძოლაში თავისი ოპონენტი ობამა და გამოაცხადა, რომ

მოქმედი პრეზიდენტი ისე იქცევა, თითქოს დღეს მუსლიმანურ სამყაროში არსებული ქაოსიდან აშშ მხოლოდ მკვლელობების საშუალებით დაეხმარებინათ ამერიკის პრეზიდენტობის კონკურსში. ობამამ უთხრა, რომ ირანის მიწოდების ყველა მცდელობა დაეხმარებინათ ამერიკის პრეზიდენტობის კონკურსში.

ობამამ მხარი დაუჭირა ნატოს ინტერვენციას ლიბიაში, რისი შედეგიც გახდა, სულ მცირე, ათმაგი ზრდა ეთნიკური წმენდის მხვერვლათა რაოდენობის მხრივ. მას წინააღმდეგობა არ გაუწევია სპარტანის ყურის ქვეყნებში საპროტესტო აქციების ჩახშობისთვის და მოახერხა ჰონდურასის ძალადობრივი გადატრიალება „წარმატებულ დასასრულამდე“ მიყვანა. კონგრესის (კორეული დახმარებით მან დაარღვიდა ყველა პირობა გუანტანამოს ციხის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებით, თვით დახუჭა ისრაელის უარზე შეწყვიტოს პალესტინის უკანონო კოლონიზაცია, ახლა კი ამერიკის ქვედანაყოფები სუბპრისა და იორდანის სამხ-

ავსტრალიაში გავრცედას ახსნა, რომ კეტიკოსეისუალიზმი ნორმა არ არის

პროგრამის ინიციატორი განათლების ყოფილი მინისტრი ვარიტი ფიორტია. ავსტრალიის განათლების დეპარტამენტის ახალი პროგრამის „კეთილშობილი შრომის“ შესაბამისად, სკოლებში ავსტრალიელ ბავშვებს უნდა ასწავლონ, რომ ჰეტეროსექსუალიზმი სულაც არ არის ნორმა. პეტროსეისუალიზმი არის ერთი იმ ბოროტებათაგან, რომელიც ახლა და ტრანსფორმაციათა ერთად, რომელთაც ებრძვის განათლების ახალი პროგრამა. ამის შესახებ თავად განათლების სისტემის მალაჩინოსნებმა გამოაცხადეს.

რომ აუცილებელია მასწავლებლებს დაევალოთ, გააკონტროლონ, რომ ბავშვებმა არასასწავლო პერიოდშიც კი არ გამოიყენონ სიტყვები თუ გამოთქმები, რომლებიც რამენაირად მიაჩნიათ ჰეტეროსექსუალიზმის უპირატესობაზე. საპილოტო პროგრამის რეალიზაციაზე უკვე გამოი-

აქცხდა, რომ მისი სამინისტრო ყველაფერს გააკეთებდა პრომოტივობისთან დაკავშირებული დიფერენცირების აღმოსაფხვრელად. ანალოგიური პროგრამა უკვე მოქმედებს შტატ ვიქტორიაში, მას „უსაფრთხო სკოლების კოალიცია“ ჰქვია და მხარს უჭერს სექსუალურ მრავალფეროვნებას. მთავარი გამოწვევაა მემორანდუმის მიხედვით, რომელიც მიმართულია მემორანდუმის მიხედვით, რომელიც მიმართულია მემორანდუმის მიხედვით.

გრამის წყალობით ქვეყანა მთელი ისტორიის მანძილზე ყველაზე თავგაბანულთაობას გახდოდა, მაგრამ განათლების სამინისტრომ მშვიდად უპასუხა ამ განცხადებების ავტორს, რომ პროგრამის დახურვას არ აპირებს. mixednews.ru

ვაჩაგაძე, როგორც სიბუნელი ანათებს

ეს ყვავილები დღის სინათლეზე თეთრი ფერისაა, მთელი დღის განმავლობაში სინათლეს ისრუტავს და სიბუნელი ფოსფორით ანათებს. ყვავილის ეს ჯიში კომპანია Interflora-მ გამოიყვანა. საზოგადოებას ვარდების შექმნა მხოლოდ ჰელიოლინის დღესასწაულზე შეეძლება, მისი ღირებულება 44 გირვანქა სტერლინგია. როგორც კომპანიაში აცხადებენ, თაიგული იმ ადამიანებისთვის შექმნილია, რომელთაც ჰელიოლინის დღესასწაულზე ტრადიციული, გოგორისგან შექმნილი დეკორაცია მოებზრდა და გლამურული წვეულების გამართვა სურთ. კომპანია არ ამხელს, რა ტექნიკის წყალობით ანათებს ვარდები ღამით.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შვებულების გარე ქალაქი საკუთარი გატაცება გაითავაშა

ტეხასის შტატის 48 წლის მკვიდრმა, შეილა ბეილი იუბენკმა, ერთდღიანი უხელფასო შვებულების მოსაპოვებლად საკუთარი გატაცება გაითავაშა.

შუა სამუშაო კვირაში შეილა სამსახურიდან პირადი საქმეების მოსაგვარებლად „გაიპარა“. დღის სასიამოვნოდ გატარების შემდეგ, მან ავტომობილის უკანა სავარძელზე ხელფეხი შეიკრა, დაიძინა და პოლიციის მოსვლას დაელოდა. სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომელს იუბენკმა განუცხადა, რომ უცნობმა მამაკაცმა ის ბანკომატთან გაიტაცა, შემდეგ კი დანის მუქარით, ნარკოტიკების ძიებაში ქალაქი მოატარა. ავანტიურისტის თქმით, დამნაშავემ მას ხელ-ფეხი შეუკრა და ავტო-

მობილში დატოვა. თუმცა გამომძიების შედეგად პოლიციამ მომხდარის ნამდვილ მიზეზს მიაგნო. ბენზინგასამართი სადგურის სიახლოვეს, სადაც იმ დღეს შეილა ავტომობილი შეინძნეს, სათვალთვლო კამერების ჩანაწერმა დადასტურა, რომ სავარაუდოდ გატაცების მომენტში შეილა ლატარეის ბილეთებს ყიდულობდა. მოგვიანებით სამხილი შეილას ჩანთაში აღმოჩნდა. ბოლოს შეილა იძულებული გახდა, ელიარებინა, რომ იმ დღეს დილიდან ფიქრობდა, რომ ყველაზე იღბლიანი დღე

იყო ლატარეის ბილეთების შესაძენად. საკუთარი გატაცებით შეილას ძალიან უნდოდა ყურადღების მიპყრობა. ცრუ ჩვენების მიცემის გამო იუბენკს კანონის წინაშე პასუხისმგებელი უნდა გახდეს.

«სოსხალი» ავტომობილი

მხატვარმა ემა ჰაკმა 17 შიშველი ადამიანისგან ავტომობილის ფიგურა შექმნა. კომპოზიციის ყველა დეტალი ზედმიწევნით არის გათვალისწინებული — ქალის თავი სარკის ფუნქციას ასრულებს, მამაკაცის ზურგზე ავტომობილის ნომრისთვის განკუთვნილი დაფა მიხატული, ერთ-ერთი მოდელის სხეულს კი საქარე მინის ფუნქცია აკისრია.

მხატვარმა ადამიანების სხეული ლურჯი, თეთრი, შავი და ვერცხლისფერი საღებავით მოხატა. ემა ნამუშევარზე 18 საათი მუშაობდა. ტექნიკური თვალსაზრისით, მსგავსი ნამუშევრის შექმნა ძალიან რთული და შრომატევადია, რადგან კონკრეტული ფიგურის „მასალად“ ცოცხალ ადამიანებს იყენებ. ემამ, დამტკრებული ავტომობილის ფოტოსურათის მიხედ-

«ახალი მოხარტი»

გად ერკვევა. სწორედ მან უნდაა Twitter-ში გოგონას „ახალი მოხარტი“. აღმა დოჩერი მეცნიერის ქალიშვილია. მისი მამა მოყვარული ფლეიტისტი. სამი წლის რომ გახდა, აღმას ვიოლინო აწუქეს და უკვე ერთი წლის შემდეგ გოგონა ჰენდელის სონატებს უკრავდა. გარდა იმისა, რომ დოჩერი ვუნდერკინდი შემსრულებელია, იგი კომპოზიტორიცაა. წელს გოგონამ ელიზაბეტ ედლინგტონის ლექსებზე მოკლე ოპერა „სიზმრების გამომენდი“ დაწერა. გოგონას YouTube-ის არხს, რომელზეც მისი შესრულებული კლასიკური და საკუთარი ნაწარმოებები იდება, უკვე 85 000 მნახველი და 300 გამომწერი ჰყავს. „მინდა ადამიანებმა იცოდნენ, თუ როგორ ვუკრავ. რომ გავიზრდები, მინდა მოცარტივით მუსიკალური ნაწარმოებები შექმნა“, — ამბობს აღმა. გოგონას მამა პროგნოზის გაკეთებისგან თავს იკავებს. „მხოლოდ მომავალი გვიჩვენებს“, — ამბობს იგი მოკრძალებულად.

შვიდი წლის ბრიტანელი სკოლის მოსწავლე აღმა დოჩერი ოპერას წერს და ფორტეპიანოსა და ვიოლინოზე შესანიშნავად უკრავს. ის იმდენად პროფესიონალურ დონეზე უკრავს, რომ კლასიკური მუსიკის მოყვარულები მოცარტს ადარებენ. გოგონას YouTube-ზე საკუთარი არხი აქვს და მის თავყვანისმცემლებს შორის ცნობილი მსახიობი, ტელე და რადიო წამყვანი, მწერალი სტივენ ფრაი, რომელიც მუსიკაში კარ-

წყალქვეშა ჩესტორანი

მალდივის კუნძულებზე უნიკალური და ორიგინალური რესტორანია. ის წყალქვეშა, ზღვის დონიდან 4.87 მეტრის სიღრმეშია განთავსებული. რესტორანი სახელად „იტპა“ სტუმრებს წყალქვეშა სამყაროს უპრეცედენტო ხედს სთავაზობს. თქვენ შეგიძლიათ დატკბეთ ზღვის ბინადრების ცხოვრებით და ამასთან, მიირთვათ ვახშამი. ეს უნიკალური დანესებულება კურორტ Conrad Maldives Rangali Island-ის წყლებშია. ეს მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე უჩვეულო რესტორანია. ადგილობრივ ენაზე „იტპა“ მარგალიტს ნიშნავს. მშენებლობის დროს ძირითად მასალად გამჭვირვალე აკრილი გამოიყენეს. რესტორანს ერთდროულად 14 სტუმრის მიღება შეუძლია. შიდა სივრცე სიგრძეში — 9, ხოლო სიგანეში 5 მეტრია. ეს უნიკალური დანესებულება არქიტექტორ ჯონ მერფის დაპროექტებულია. რესტორანში შესვლა სპეციალური სპორტული კიბითაა შესაძლებელი. კიბე ნაპირს უკავშირდება.

აქ შეიძლება გაიმართოს ქორწილი, კერძო ღონისძიებები, ხოლო შესაბამისი თანხის გადახდის შემთხვევაში, რესტორანი, შესაძლოა, წყალქვეშა საძინებლად იქცეს.

პაპების ავტომობილები

ვატიკანის მუზეუმში პაპების კუთვნილი ისტორიული სატრანსპორტო საშუალებების გამოფენა მოეწყო. უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ავტომობილების გარდა, აქ ასევე შეხვდებით ძვირფასი თვლებით მოჭრილ ეტლებს, რომელთაც პაპები მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისამდე იყენებდნენ. ყველა მათგანს თან ახლავს საფირმო ნიშანი, ორი გადაჯვარედინებული გასაღები —

ვატიკანის სიმბოლო. „პაპობილებმა“ განსაკუთრებული პოპულარობა მოიპოვეს იოანე პავლე მეორის დროს, რომელიც სახურავგადახდილ ჯიპისმაგვარ ავტომობილს იყენებდა, რაც კინაღამ სიცოცხლის ფასად დაუჯდა — 1981 წელს მას თურქმა ტერორისტმა მეჰმეტ-ალი აგჯამ ესროლა და მძიმედ დაჭრა. გადარჩენილმა პაპმა მოგვიანებით აგჯამს დანაშაული მიუტევა.

